

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

**Факультет педагогіки та фінансово- економічної діяльності
Кафедра шкільної педагогіки, психології та окремих методик**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної роботи
Оксана КОГУТЮК
«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

11 ПЕДАГОГІКА

освітньо-професійної програми **Початкова освіта**

підготовки **бакалавра**

за галуззю знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальності **013 Початкова освіта**

Вінниця 2024

Робоча програма освітнього компонента 11 Педагогіка з підготовки бакалаврів
за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 013 Початкова освіта

РОЗРОБНИК:

Людмила ЛУЦИНКЕВИЧ, викладач

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету педагогіки та фінансово-інформаційної діяльності
«29» серпня 2024, протокол № 1

Голова Вченої ради Григорук доктор пед. наук, професор Наталія МИСЛІЦЬКА

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми Початкова освіта
Дровозюк кандидат педагогічних наук Лідія ДРОВОЗЮК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри шкільної педагогіки,
психології та окремих методик

«28» серпня 2024, протокол № 1

Завідувач кафедри Дровозюк канд. пед. наук Лідія ДРОВОЗЮК

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти / освітньо-професійний ступінь	Характеристика освітнього компонента		
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Денна форма навчання		
		Статус освітнього компонента: обов'язковий		
Змістових модулів – 6	Спеціальність 013 Початкова освіта	Рік підготовки		
Загальна кількість годин – 120		1-й, 2-й		
		Семестри: 1-й, 2-й, 3-й		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 1 сем. – 1 год.; 2 сем. – 2 год.; 3 сем. – 2 год.; самостійної роботи здобувача вищої освіти: 1 сем. – 0,5 год.; 2 сем. – 0,3 год.; 3 сем. – 1 год.;	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Семестр: 1-й		
		Лекції	Семінари	Практ.
		8 год.	2 год.	6 год.
		Семестр: 2-й		
		Лекції	Семінари	Практ.
		20 год.	2 год.	18 год.
		Семестр: 3-й		
		Лекції	Семінари	Практ.
		14 год.	-	16 год.
		Самостійна робота 34 год.		
		Вид контролю: екзамен		

2. Мета, завдання, програмні компетентності та результати навчання

2.1. Мета, завдання освітнього компонента

Мета: Метою викладання освітнього компонента «Педагогіка» є поглиблення знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти в галузі теорії виховання, зокрема з проєктування й організації освітнього процесу в сучасній початковій школі з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей молодших школярів, специфіки їхнього навчання, виховання і розвитку в контексті вимог НУШ, сформувати педагогічну і морально-етичну готовність майбутніх вчителів початкових класів до діяльності в закладах загальної середньої освіти.

Завдання: основними завданнями вивчення освітнього компонента «Педагогіка» є:

- засвоєння здобувачами вищої освіти ключових категорій теорії виховання, їх сутності, методів, засобів, форм виховання, їх характеристики в контексті вимог концепції НУШ й актуальних викликів освіти;
- узагальнення на міждисциплінарному рівні сутності зв'язків і педагогічних категорій, між теорією та практикою виховання;
- критичне осмислення теоретичної спадщини з проблем виховання вітчизняних і зарубіжних педагогів, їх практичного досвіду;
- розуміння здобувачами вищої освіти змісту, організаційних форм і методів виховання учнів початкової школи та готовності до їх використання;
- розвиток навичок планування та організації виховної роботи з учнями початкових класів з метою реалізації пізнавальних, розвивальних і виховних аспектів педагогічного процесу в полікультурному суспільстві, забезпечення компетентнісного, особистісно зорієнтованого та диференційованого підходів до вихованців;
- формування педагогічного мислення, готовності до саморозвитку, навчання протягом життя.

2.2. Програмні компетентності

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Педагогіка» сприятиме формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

2.2.1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

2.2.2. Загальні компетентності

ЗК1. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства.

Усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками.

ЗК8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики.

2.2.3. Спеціальні (фахові) компетентності

СК2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК13. Здатність організовувати виховний процес як цілісну і наскрізну систему особистісного розвитку дитини молодшого шкільного віку у взаємозв'язку всіх його компонентів; здатність ефективно реалізовувати виховний потенціал неформальної освіти. Здатність планувати та організовувати взаємодію з представниками громади, батьками молодших школярів, надавати їм консультативну допомогу щодо сімейного виховання.

2.2.4. Предметні компетентності

ПК8. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПК9. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПК13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проектувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПК14. Здатність вчитись упродовж життя і вдосконалювати здобуті під час навчання компетентності, усвідомлювати соціальну значущість майбутньої професії, мотивації до здійснення професійно-педагогічної діяльності.

ПК17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

2.3. Результати навчання

2.3.1. Програмні результати навчання за ОПП

РН08. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

РН09. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

РН10. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

РН11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

РН21. Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

2.3.2. Результати навчання за освітнім компонентом

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

– ключові категорії теорії виховання, їх сутність, функції, мету, завдання, методи, прийоми, засоби, форми виховання, їх характеристику;

- особливості процесу виховання в початкових класах, його рушійні сили, структуру;
- принципи педагогіки партнерства, шляхи їх реалізації у вихованні молодших школярів;
- сутність, ознаки, функції та види дитячого колективу, систему перспективних ліній у розвитку колективу;
- права та обов'язки класного керівника (вчителя початкових класів), завдання, функції, форми роботи класного керівника;

вміти:

- аналізувати педагогічні явища та процеси, пояснювати їх сутність,
- аргументуючи власну точку зору з теорії виховання;
- складати, розробляти повідомлення, виступи, презентувати міні-проекти, фрагменти, конспекти різних форм з виховної роботи з молодшими школярами з врахуванням вимог НУШ, сучасних суспільних викликів;
- аналізувати педагогічні ситуації з погляду наукових підходів щодо впливу середовища на розвиток і формування особистості вихованця, закономірностей формування особистості та колективу, ефективності взаємодії школи і сім'ї у вихованні молодших школярів;
- ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

3. Програма освітнього компонента «Педагогіка»

Змістовий модуль 1.

СУТНІСТЬ, НАПРЯМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ В СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Тема 1. Сутність виховання в сучасній початковій школі.

Поняття про виховання, процес виховання, функції виховання (виховання, самовиховання, перевиховання), їх структура, етапи. Сутність виховання як складової освітнього процесу в сучасній початковій школі, НУШ.

Наукові підходи до сучасного виховання, їх характеристика. Проблеми та виклики виховання на сучасному етапі (внутрішні, зовнішні).

Створення всеохоплюючого виховного простору як наскрізний процес виховання. Виховання на цінностях, ціннісні орієнтири НУШ.

Тема 2. Національно-патріотичне виховання в сучасній початковій школі.

Поняття про національне виховання, національно-патріотичне виховання. Завдання, напрями, особливості національно-патріотичного виховання.

Особливості морально-патріотичного виховання на сучасному етапі. Формування основ патріотичної культури молодших школярів як складова культури особистості. Виховання національних цінностей молодших школярів.

Організації військово-патріотичного виховання у закладі загальної середньої освіти.

Тема 3. Моральне виховання в сучасній початковій школі.

Поняття про мораль, моральне виховання, морально-етичне виховання, моральні цінності. Напрями морального виховання. Процес морально-етичного виховання, його етапи. Основні принципи виховання духовно-моральних цінностей. Базові моральні цінності. Формування моральної культури учнів.

Проблеми формування моральних цінностей у молодших школярів в умовах НУШ. Формування морально-етичних якостей учнів ПШ. Здоров'язбережувальне виховання молодших школярів. Формування основ емоційної культури молодших школярів у сучасній початковій школі (НУШ). Поняття про емоційну культуру, емоційний інтелект, емпатія, емоції. Соціально-емоційний, етичний та естетичний аспекти освітнього процесу. Розвиток емоційного інтелекту в дітей молодшого шкільного віку, шляхи, засоби та способи.

Тема 4. Методи та форми організації виховного процесу в сучасній початковій школі.

Поняття про форми, методи і засоби виховної роботи, їх класифікації, особливості в сучасній початковій школі. Використання форм, методів, засобів виховання, спрямованих на формування зростаючої особистості, її розвиток і самовдосконалення, корекцію окремих її рис, якостей.

Особливості використання методів і форм виховання в сучасній початковій школі. Запровадження правил, рутин як складових ефективного управління. Різновиди рутин.

МКР 1.

Змістовий модуль 2.

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Тема 5. Роль класного керівника в новій українській школі.

Класний керівник, основні функції, права, обов'язки. Нормативні документи. Напрями та зміст роботи. Планування, алгоритм роботи класного керівника. Організація змістовного дозвілля школярів. Форми партнерських відносин школи та родини (паралельна, ситуативна, громадсько-державна).

Особливості діяльності класного керівника початкових класів у сучасному закладі загальної середньої освіти. Організація дружнього колективу молодших школярів; створення безпечного освітнього простору.

Тема 6. Формування основ емоційної культури молодших школярів у

сучасній початковій школі.

Поняття про емоційну культуру, емоційний інтелект, емпатія, емоції. Соціально-емоційний та естетичний аспекти освітнього процесу. Шляхи та способи розвитку емпатії молодших школярів. Розвиток м'яких навичок учнів початкових класів.

Розвиток емоційного інтелекту в дітей молодшого шкільного віку. Емоції в спілкуванні з іншими. Подолання негативних емоційних станів молодших школярів.

Тема 7. Протидія цькуванню (булінгу) в закладі освіти.

Створення безпечного освітнього середовища як першочергове завдання закладу освіти. Поняття булінгу (цькування), його причини, наслідки для особи, колективу й суспільства. Різновиди булінгу та його учасники (структура).

Булінг в початковій школі. Аналіз загальних засад. Заходи з профілактики та протидії булінгу з дітьми молодшого шкільного віку.

МКР 2.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	у тому числі					
	усього	аудиторні	лекції	семінари	практичні	самост. робота
3 семестр						
Змістовий модуль 1. СУТНІСТЬ, НАПРЯМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ В СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ (38 балів)						
Тема 1. Сутність виховання в сучасній початковій школі	6	4	2		2	2
Тема 2. Національно-патріотичне виховання в сучасній початковій школі	6	4	2		2	2
Тема 3. Моральне виховання в сучасній початковій школі	6	4	2		2	2
Тема 4. Методи та форми організації виховного процесу в сучасній початковій школі	6	4	2		2	2
Модульна контрольна робота № 1						
Разом за змістовим модулем 1	24	16	8		8	8
Змістовий модуль 2. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ В НУШ (32 бали)						
Тема 5. Роль класного керівника в новій українській школі	6	4	2		2	2
Тема 6. Формування основ	6	4	2		2	2

емоційної культури молодших школярів у сучасній початковій школі						
Тема 7. Протидія цькуванню (булінгу) в закладі освіти	6	4	2		2	2
Модульна контрольна робота № 2	3				2	1
Разом за змістовим модулем 2	21	12	6		8	7
Усього годин	45	28	14		16	15

5. Теми семінарських занять
не передбачені навчальним планом

6. Теми практичних занять

№ з/п	№ модуля / теми	Назва теми	К-ть годин
1.	1 / 1	Ціннісний підхід до виховання учнів початкових класів у НУШ. Принципи, шляхи та способи його забезпечення	2
2.	1 / 2	Національно-патріотичне виховання молодших школярів	2
3.	1 / 3	Особливості морального виховання в сучасній початковій школі	2
4.	1 / 4	Використання методів і форм виховання в сучасній початковій школі. Запровадження правил і рутин. Модульна контрольна робота № 1	2
5.	2 / 5	Особливості діяльності класного керівника в сучасній початковій школі. Планування виховної роботи	2
6.	2 / 6	Формування основ емоційної культури та емоційного інтелекту в дітей молодшого шкільного віку	2
7.	2 / 7	Протидія булінгу (цькуванню) в ЗЗСО	2
8.	2 / 7	Модульна контрольна робота № 2	2
Разом			16

7. Теми лабораторних занять
не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	№ модуля / модуля	Назва теми	К-ть годин
1.	1 / 1	Мета та завдання національного виховання, що зумовлені пріоритетними напрямками освітнього процесу в сучасній початковій школі. Дитиноцентризм як філософія сучасного виховання молодших школярів (огляд проблеми, повідомлення).	2
2.	1 / 2	Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України (2022 р.) (повідомлення з рекомендаціями: особливості досягнення мети та завдань національно-патріотичного виховання в сучасній ПШ; реалізація принципів національно-патріотичного виховання; можливі виклики та труднощі отримання очікуваних результатів національно-патріотичного виховання школярів (за вибором).	2
3.	1 / 3	Виховання у молодших школярів моральних цінностей (моделювання). Педагогічні аспекти патріотичного виховання молодших школярів (виступ-презентація: Особливості формування громадянина-патріота).	2
4.	1 / 4	Використання нових методів виховання, наприклад, використання сторітелінгу (storytelling) у виховній роботі з молодшими школярами (моделювання). Практика використання інноваційних форм виховання в НУШ, наприклад, дискусійний: коло ідей, проєкт тощо.	2
5.	2 / 5	Особливості встановлення спільних правил і рутин у класі (правила та рутини, які розробляються молодші школярі разом з вчителем) (розробити алгоритм, рекомендації, приклади). Практики тимбілдингу (виступ-презентація, вправи).	2
6.	2 / 6	Емоційний інтелект як спосіб і форма поведінки людини з собою та іншими людьми (повідомлення). Теорія множинного інтелекту Говарда Гарднера (розкрити сутність). Як цілеспрямовано організувати освітній процес для розвитку певних здібностей учнів, використати сильні сторони інтелекту дітей відповідно до теорії? (аргументовані рекомендації).	2
7.	2 / 7	Запобігання та протидія булінгу в початкових класах (розробити план заходів, обґрунтувати його доцільність). «Стоп булінг» (створити лепбук (буклет, постер) (за вибором).	2
	МКР 1, 2	Систематизація результатів пошукової, творчої роботи.	1
Разом			15

9. Методи та технології навчання

Методи викладання освітнього компонента «Педагогіка» спрямовані на розв'язання мети курсу та навчальних завдань, зокрема:

– словесні методи: лекція: інформаційна, проблемна, інтерактивна, з елементами бесіди, з пед. ситуаціями; пояснення; дискусія, робота з книгою

(підручником, посібником), інтернет-ресурсами;

- наочні методи: ілюстрування; демонстрування; відео метод, презентація;
- методи формування творчої діяльності здобувачів/здобувачок;
- проблемно-пошукові методи: проблемний виклад; самостійна робота; узагальнення; розв’язання проблемно-дидактичних завдань, педагогічних ситуацій; аргументування рішень; взаємоопитування;
- методи за логікою руху змісту навчального матеріалу з курсу: дедуктивні, індуктивні; аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, систематизація;
- методи стимулювання та мотивації навчання: дискусії (пізнавальні, навчальні); мозкова атака; інтерактивні вправи; імітаційні вправи; аналіз ситуацій; моделювання педагогічної діяльності;
- методи дистанційного навчання: відеоконференції, заняття, перевернутий клас, лекція-презентація; використання Google Workspace for Education – пакету хмарних додатків Google для дистанційного та змішаного навчання в коледжі.

Серед форм та методів подачі навчального матеріалу з педагогіки застосовується:

- структурно-логічне навчання: поетапна організація системи навчання, що забезпечує логічну послідовність постановки і вирішення дидактичних завдань на основі поетапного відбору їх змісту, форм, методів і засобів із урахуванням діагностування результатів;
- контекстне навчання: ґрунтується на інтеграції різних видів діяльності, як навчальної, наукової, так і практичної;
- імітаційне навчання, основою якого є імітаційно-ігрове моделювання в умовах навчання процесів, що відбуваються в реальній системі.
- проблемне навчання, яке здійснюється на основі ініціювання самостійного пошуку здобувачем освіти знань через проблематизацію навчального матеріалу.

Застосовуються професійно-ігрові технології викладання, під час проведення яких формуються вміння вирішувати завдання на основі компромісного вибору (ділові та рольові ігри, імітаційні та інтерактивні вправи, тощо); діалогово-комунікаційні: система способів навчання, заснованих на діалоговому мисленні на засадах суб’єкт-суб’єктної моделі навчання.

Вибір методів і технологій викладання та навчання здійснюється залежно від мети заняття, змісту, навчальних можливостей здобувачів/здобувачок вищої освіти, особливостей особистості викладача, матеріально-технічного забезпечення. Подані матеріали дозволяють здобувачеві/здобувачці вищої освіти самостійно планувати обсяги змістової складової навчальної діяльності, терміни, темп та прогнозувати результативність навчальної діяльності.

10. Методи та форми контролю

Навчальні досягнення здобувачів/здобувачок вищої освіти оцінюються за

модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип систематичної, поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання.

У процесі оцінювання навчальних досягнень здобувачів/здобувачок вищої освіти застосовуються такі методи: методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; методи письмового контролю: письмова відповідь, тестування, модульна контрольна робота (письмове тестування), розв'язання педагогічних ситуацій і задач, оформлення письмових завдань СР; методи самоконтролю: самоаналіз, самооцінювання, рефлексія.

Форми контролю знань здобувачів вищої освіти:

- поточний. *Поточний контроль* знань здобувачів/здобувачок вищої освіти протягом одного семестру включає оцінку за роботу на навчальних заняттях (лекційних, практичних) та самостійну роботу;
- модульний. *Модульний контроль* знань здійснюється через проведення тестування, письмових контрольних і творчих робіт;
- підсумковий. *Підсумковий контроль* знань проводиться у формі екзамену, максимальна оцінка за який складає 30 балів.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з освітнього компонента «Педагогіка» здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F) та національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

запланованих програмних результатів навчання

Критеріями ефективності запланованих результатів навчання є глибина, обсяг та дієвість знань, їх системність та усвідомленість.

Рейтингова система оцінювання дозволяє врахувати рівень знань, поточну підготовку здобувачів/здобувачок до навчальних занять та визначити рівень засвоєння навчального матеріалу з курсу та окремої теми. Підсумкова оцінка виставляється після складання екзамену за рейтинговими показниками.

Критерії оцінювання знань запланованих програмних результатів навчання
Оцінка «відмінно» (рівень досягнень А, бали 90-100). Здобувач/здобувачка вищої освіти відповідно до програми виявив/виявила всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної і додаткової літератури, сформулював/сформулювала повні відповіді на всі поставлені запитання, виявив/ла креативність та уміння творчого застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань; має загальний високий рівень ерудиції та культури мовлення, здатний/на до самостійного поповнення надбаних знань і умінь у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
Оцінка «добре» (рівень досягнень В, бали 82-89). Здобувач/здобувачка освіти міцно засвоїв/засвоїла програмний матеріал, вміє логічно і послідовно його викласти, має повні та системні знання з освітнього компонента, точно формулює поняття, означення й правила, не допускає істотних помилок у відповідях на запитання, вільно оперує навчальним матеріалом дисципліни, знає наукову й довідкову літературу, має здатність до самостійного поповнення та оновлення знань.
Оцінка «добре» (рівень досягнень С, бали 75-81). Здобувач/здобувачка освіти виявив системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної літератури, виявив/виявила уміння застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань, глибоко розуміє матеріал. Знання здобувача/здобувачки вищої освіти з окремих тем мають неповний характер, немає достатньої самостійності в аргументації відповідей, у відповідях він/вона допускає недоліки, які може самостійно виправити.
Оцінка «задовільно» (рівень досягнень D, бали 64-74). Здобувач/здобувачка освіти виявив/виявила знання основного навчального матеріалу в необхідному для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності обсязі, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, давав/давала неповні відповіді на поставлені запитання із застосуванням певних штампів, уміння репродуктивного вирішення

практичних завдань, у процесі їхнього виконання допускав/допускала суттєві помилки, які міг/могла усунути лише за допомогою викладача.
Оцінка «незадовільно» (рівень досягнень Е, бали 60-63). Здобувач/здобувачка освіти володів/оволоділа навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.
Оцінка «незадовільно» (рівень досягнень FX, бали 35-59). Здобувач/здобувачка освіти не засвоїв/не засвоїла переважної частини програмного матеріалу освітнього компонента, має поверхове, фрагментарне уявлення про нього, допускав/допускала принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, на більшість запитань не давав/не давала відповіді, не здатний/не здатна використати наявні знання під час виконання простих практичних завдань освітнього компонента, але спроможний/спроможна самостійно доопрацювати програмний матеріал, підготуватися до повторного його складання.
Оцінка «неприйнятно» (рівень досягнень F, 1-34 бали). Здобувач/здобувачка освіти не опанував/не опанувала навчальний матеріал освітнього компонента, не має знань із більшої його частини, не дає відповіді на більшість поставлених запитань, завдань, не спроможний/не спроможна самостійно опанувати зміст програми і потребує повторного вивчення дисципліни.

Шкала оцінювання

Оцінка за шкалою ВГПІК в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Орієнтовна характеристика (пояснення)
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання та відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
64-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (виконання не задовольняє, але з можливістю

			повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

11. Рекомендована джерела інформації

11.1. Базова література

1. Анєнкова І. П. Педагогіка : навчальний посібник. Львів : «Новий Світ 2000», 2020. 567 с.
2. Нагачевська З. І. Педагогіка : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : НАІР, 2020. 144 с.
3. Пальчевський С. С. Педагогіка : загальні засади педагогіки, з історії педагогіки, теорія освіти і навчання (дидактика), теорія виховання, школознавство : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2019. 495 с.
4. Пашенко М. І., Красноштан І. В. Педагогіка : навчально-методичний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 228 с.
5. Педагогіка : підручник / Ю. М. Козловський, В. Л. Ортинський, Л. В. Дольнікова. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 372 с.
6. Теорія і методика виховання молодших школярів : навчально-методичний посібник / С. М. Безбородих. Київ : Талком, 2019. 246 с.
7. Стельмах Н. В. Теорія та методика виховання дітей : посібник. Миколаїв : Іліон, 2018. 265 с. URL: <https://cutt.ly/Mw7y9ZB2>
8. Шулигіна Р. Педагогіка : навчально-методичний посібник. Суми : Вид-во Університетська книга. 2017. 144 с.
9. Ярошук Л. Теорія та методика виховання : навчальний посібник. Бердянськ, 2019. 400 с.

11.2. Допоміжна

1. Василь Олександрович Сухомлинський : надихає, навчає, розвиває : збірник матер. пед. читань / авт. упоряд. Г. Ковганич; ред. Г. Ковальчук, К. Безрук. Київ, 2024. 142 с.
2. Безлюдна Н. Особливості національно-патріотичного виховання молодших школярів в умовах воєнного стану. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. 2022. Випуск 2 (8). С. 76-82.
3. Бех І. Д., К. І. Чорна. Програма українського патріотичного виховання дітей та учнів. молоді. Київ. 2014. 29 с.
4. Ваколя З., Лисенко С., Костюшко Г. Формування морально-патріотичного виховання молоді в умовах війни. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Випуск 61, том 1. С. 214-216.
5. Голибард Є. Досліджувати світ необхідно, цінуючи знання та моральні принципи. *Початкова школа*. 2020. № 3 (609) березень. С. 48-50.

6. Голінська Т. В. Педагогічні умови формування моральних цінностей молодших школярів засобами сучасних мас-медіа. *Освіта і наука*. 2021. № 1.
7. Даниляк Р., Муляр Н. Психолого-педагогічні аспекти патріотичного виховання молодших школярів в умовах російсько-української війни (2014–2022 рр.). *Професіоналізм педагога : теоретичні й метод. аспекти*. 2022. № 2(17). С. 75-87.
8. Демченко В. Класифікація педагогічних засобів формування національної ідентичності молодших школярів. *Молодь і ринок*. 2023. № 10. С. 149-155.
9. Десятник К. В., Грицак П. О. Формування національної ідентичності молодших школярів в контексті національно-патріотичне виховання. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 6 (34). С. 439-446.
10. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти : навчально-методичний посібник / Андрєєнкова В. Л., Байдик В. В., Войцях Т. В., Калашник О. А. та ін. Київ : ФОП Нічога С.О. 2020. 196 с.
11. Котик Т. М. Нова українська школа: теорія і практика формування емоційного інтелекту в учнів початкової школи: навчально-методичний посібник для вчителів початкової школи. Тернопіль, Астон, 2020. 192 с.
12. Лісовець О. В. Національно-патріотичне виховання з основами народознавства : навч. посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2022. 111 с.
13. Молнар Т. І. Формування розвивального освітнього середовища в новій українській школі. *Педагогічні науки*. 2024. Випуск 105. С. 20-24.
14. Нова українська школа : діагностична та корекційно-розвивальна робота з молодшими школярами : навчально-методичний посібник / С. Л. Коробко, О. І. Коробко. Київ : Літера ЛТД, 2021. 60 с.
15. Нова українська школа : освітній простір учня початкової школи : навч.-методичний посібник / А. Д. Цимбалару. Київ : Вид. дім «Освіта», 2020. 160 с.
16. Нова українська школа : poradnik для вчителя / За загальною редакцією Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с.
17. Нова українська школа : розвиток критичного мислення в учнів початкової школи : навчально-методичний посібник / О. І. Пометун. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 192 с.
18. Нова українська школа : формування у молодших школярів навичок конструктивного спілкування : навчально-методичний посібник / Т. М. Костенко, К. С. Довгопола. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 176 с.
19. Нова українська школа : формування соціальної компетентності учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. / Л. Малініна. Київ : Грамота, 2021. 72 с.
20. Посохова К. Особливості тривожності дітей молодшого шкільного віку під час війни. Аксіопсихологічні вектори розвитку сучасної освіти : збірник матер. Міжнар. науково-практичної конференції, м. Тернопіль, 19-20 жовтня 2023 р. / за ред. Г. К. Радчук. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. 542 с.

21. Потапенко О. Б. Концептуальні положення створення безбар'єрного освітнього середовища. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 10 (28). С. 350-359.
22. Притулик Н. В. Практикум з теорії та методики виховання молодших школярів : навчально-методичний посібник. Чернігів : Видавець Лозовий В.М., 2016. 248 с.
23. Радул О. С., Ткаченко О. М. Естетичне виховання засобами природи у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського. *Наукові записки*. 2024. Випуск 214. С. 78-83.
24. Соціально-емоційне та етичне навчання : навчальна програма для початкової школи / голов. ред. О. Елькін. Харків: Дім реклами, 2021. 339 с.
25. Тарапака Н. В. Національно-патріотичне виховання молодших школярів в контексті сучасних запитів. *Current scientific goals, approaches and challenges*. 2024. С. 80-82.
26. Теорія та методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі у початковій школі (для змішаного навчання) : навчально-методичний посібник / уклад. Т. В. Філімонова. Миколаїв : СПД Румянцева, 2023. 307 с.
27. Ткачук С. Сучасні підходи до національно-патріотичного виховання молоді на сучасному етапі розвитку України. *Педагогічні обрії*. 2024. № 1 (130) С. 26-31.

11.3. Інтернет- ресурси

1. Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти : Наказ МОН України від 28.12.2019 № 1646, зареєстр. у Мін. юст. України 03 лютого 2020 р. URL: <https://mon.gov.ua/npa/deyaki-pitannya-reaguvannya-na-vipadki-bulingu-ckuvannya-ta-zastosuvannya-zahodiv-vihovno-vplivu-v-zakladah-osviti>
2. Конструктор інтерактивного виховного плану для класного керівника в НУШ. URL: <https://youtu.be/q4hHdkdMls8>
3. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України : наказ МОН України від 06.06.2022 р. № 527. URL: <https://nus.org.ua/news/mon-zatverdylo-novu-kontseptsuyu-patriotychnogo-vyhovannya/>
4. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 3.10.2018 р. № 710-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text>
5. Лавренко С. О. Полікультурність як напрям виховання є формування в сучасній початковій школі України. *Інноваційна педагогіка*. 2024. Том 1. С. 226-229. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2024/67/part_1/51.pdf

6. Методичні рекомендації щодо організації діяльності центрів національно-патріотичного виховання : наказ МОН України від 07.02.2024 р. № 141. URL: https://osvita.ua/legislation/pozashk_osv/91398/
7. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі : Указ Президента України від 25.05.20 р. № 195/2020. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/73840/#google_vignette
8. Нова українська школа : Концепція. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
9. Орієнтири для класних керівників та педагогів-організаторів з питань організації виховної роботи в освітніх закладах у 2024/2025 н.р. : методичні рекомендації. *Майбуття*. 2024. №№ 13-16 (732-735) липень-серпень. URL: https://znayshov.com/News/Details/oriientyry_dlia_klasnykh_kerivnykiv_ta_pedagogiv-orhanizatoriv_2024_2025
10. Особливості «Нової школи» й навчально-виховної системи ТрейЛі. 2024. URL: <https://osvita.ua/school/method/91423/>
11. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей : Київ, 2018. 40 с. URL: <https://ipv.org.ua/prohrama-nova-ukrainska-shkola/>
12. Про освіту : Закон України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
13. Про повну загальну середню освіту : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
14. Реалізація основних напрямків виховної роботи у 2024-2025 н.р. : методичні рекомендації. *Майбуття*. 2024. №№ 13-16 (732-735) липень-серпень. URL: https://znayshov.com/News/Details/realizatsiia_osnovnykh_napriamkiv_vykhovnoi_roboty_u_2024_2025
15. Цінності як орієнтир сучасної української школи. 2019. 63 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/Presentasia-Roman-Stesichin.pdf>